

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Čuhelové, Ph.D., a soudců Mgr. Ivy Krejčířové a JUDr. Michala Ryšky ve věci

žalobce: **Ing. Petr Žůrek**, narozený dne 5. 12. 1959
bytem Kostelec u Holešova 73, 768 43 Kostelec u Holešova
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Greplem
sídlem Horní náměstí 365/7, 772 00 Olomouc

proti
žalované: **obec Kostelec u Holešova**, IČO 00287342
sídlem Kostelec u Holešova 58, 768 43 Kostelec u Holešova
zastoupená advokátem Mgr. Zdeňkem Machem
sídlem Dr. Skaláka 1447/10, 750 02 Přerov I - město

o uveřejnění doplňující informace,

o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Kroměříži ze dne 9. listopadu 2018, č. j. 16 C 96/2018-57,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se v I. výroku **mění** takto:

Žalovaná je povinna uveřejnit v nejbližším vydání periodického tisku KOSTKA následujícím po uplynutí 3 dnů od právní moci rozsudku doplňující informaci v tomto znění:

„Doplňující informace

V č. 1/2018 obecního periodika KOSTKA bylo uveřejněno moje sdělení zastupitele, které ale bylo oproti zaslánému textu vydavatelem zkráceno na takovou míru, že publikovaný text mého původního příspěvku ztratil smysl. Mělo být uveřejněno sdělení zastupitele v tomto obsahu a rozsahu:

Internetové stránky www.kostelecuholesova.eu informují o dění v obci Kostelec u Holešova. Pravda poněkud nezvyklým a jiným způsobem. Jako občané obce máte právo být informováni i o odlišných či nesouhlasných názorech: že existují protinávhrhy řešení různých záležitostí, že se vede polemika nad zvoleným postupem. Takovéto informace o dění v obci mi chyběly a proto existují stránky www.kostelecuholesova.eu. Množství a charakter dokumentů (video, fotografie, rozsáhlé texty) na webu neumožňuje, aby byly v periodiku KOSTKA příspěvky technicky a prostorově plnohodnotně publikovány. Dovolím si Vás odkázat na titulky příspěvků z posledního období. Listopad: „Realizace veřejného osvětlení“. Prosinec: „KÚ zrušil odmítnutí obce poskytnout vítěznou nabídku Etmonta“, ZZO č. 25 – videozáznam“. Ledec: „KÚ vyhověl mému odvolání“. Únor: „Dílčí audit 2017 – bez pochybení by to nešlo?“. Březen: „Máme se bát o zdraví a život?“, ZZO č. 26 – videozáznam“, „Nábubek na Žúrka.“.

Ing. Petr Žůrek,
zastupitel obce Kostelec u Holešova“.

II. Rozsudek soudu prvního stupně se ve II. výroku **mění** takto:

Žalovaná je povinna uveřejnit v nejbližším vydání periodického tisku KOSTKA následujícím po uplynutí 3 dnů od právní moci rozsudku doplňující informaci v tomto znění:

„Doplňující informace:

V č. 2/2018 obecního periodika KOSTKA bylo uveřejněno moje sdělení zastupitele, které bylo oproti zaslanému textu vydavatelem zkráceno takovým způsobem, že publikovaný text mého původního příspěvku ztratil logický smysl. Mělo být uveřejněno sdělení zastupitele v tomto obsahu a rozsahu:

Více jak 1,1 mil. Kč je ztráta na pronájmu obecního majetku školní kuchyně a jídelny. Několik let upozorňuji na nedovolenou podporu soukromého podnikání, jebož se obec dopouští. Auditorka ve svých zprávách uvádí obdobné. Jelikož jsem jako zastupitel složil slib, že budu konat v souladu se zákony a Ústavou ČR, musel jsem podat trestní oznámení. Ztráta obce na pronájmu obecního majetku firmě Scolarest vznikla za 2 roky a 4 měsíce. Údaje vychází z oficiálních finančních a poskytnutých dokumentů obce. Trestní oznámení jsem podal na neznámého pachatele. Jelikož je věc v šetření orgánů činných v trestním řízení, nemohu zveřejňovat detaily podání TO, abych nenarušoval vyšetřování. Z veřejného zasedání zastupitelstva č. 7 ze dne 23.6.2015 pořídila obec zvukový záznam, který je veřejně dostupný na stránkách www.kostelecuholesova.eu; důležité pasáže pojednávající o okolnostech vzniku nájemní smlouvy na školní jídelnu a kuchyni jsou opatřeny titulky.“

Ing. Petr Žůrek,
zastupitel obce Kostelec u Holešova“.

III. Ohledně slov „zcenzurováno, upraveno a“ se rozsudek soudu prvního stupně v I. výroku **potvrzuje**.

IV. Žalovaná je povinna zaplatit do 3 dnů od právní moci rozsudku žalobci k rukám jeho zástupce na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 26 595,99 Kč.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu ze dne 11. 7. 2018, kterou se žalobce domáhal po žalované v nejbližším vydání periodického tisku KOSTKA následujícím po uplynutí 3 dnů od právní moci rozsudku uveřejnění doplňující informace ve znění: „Doplňující informace: V č. 1/2018 obecního periodika KOSTKA bylo uveřejněno moje sdělení zastupitele, které ale bylo oproti zaslanému textu vydavatelem zcenzurováno, upraveno a zkráceno na takovou míru, že publikovaný text mého původního příspěvku ztratil smysl. Mělo být uveřejněno sdělení zastupitele v tomto obsahu a rozsahu. Internetové stránky www.kostelecuholesova.eu informují o dění v obci Kostelec u Holešova. Pravda poněkud

nezvyklým a jiným způsobem. Jako občané obce máte právo být informováni i o odlišných či nesouhlasných názorech: že existují protinávhrby řešení různých záležitostí, že se vede polemika nad zvoleným postupem. Takovéto informace o dění v obci mi chyběly a proto existují stránky www.kosteclubolesova.eu. Množství a charakter dokumentů (video, fotografie, rozsáhlé texty) na webu neumožňuje, aby byly v periodiku KOSTKA příspěvky technicky a prostorově plnohodnotně publikovány. Dovolím si Vás odkázat na titulky příspěvků z posledního období. Listopad: „Realizace veřejného osvětlení“. Prosinec: „KÚ zrušil odmítnutí obce poskytnout vítěznou nabídku Etmonta“, ZZO č. 25 – videozáznam“. Leden: „KÚ vyhověl mému odvolání“. Únor: „Dílčí audit 2017 – bez pochybení by to nešlo?“. Březen: „Máme se bát o zdraví a život?“, ZZO č. 26 – videozáznam“, „Náhubek na Žůrka.“ (I. výrok). Právě tak zamítl žalobu ze dne 9. 10. 2018, kterou se žalobce domáhal po žalované v nejbližším vydání periodického tisku KOSTKA následujícím po uplynutí 3 dnů od právní moci rozsudku uveřejnění doplňující informace ve znění: „Doplňující informace: V č. 2/2018 obecního periodika KOSTKA bylo uveřejněno moje sdělení zastupitele, které bylo oproti zaslánému textu vydavatelem zkráceno takovým způsobem, že publikovaný text mého původního příspěvku ztratil logický smysl. Mělo být uveřejněno sdělení zastupitele v tomto obsahu a rozsahu. Více jak 1,1 mil. Kč je ztráta na pronájmu obecního majetku školní kuchyně a jídelny. Několik let upozorňuji na nedovolenou podporu soukromého podnikání, jebož se obec dopouští. Auditorka ve svých zprávách uvádí obdobné. Jelikož jsem jako zastupitel složil slib, že budu konat v souladu se zákony a Ústavou ČR, musel jsem podat trestní oznámení. Ztráta obce na pronájmu obecního majetku firmě Scolarest vznikla za 2 roky a 4 měsíce. Údaje vychází z oficiálních finančních a poskytnutých dokumentů obce. Trestní oznámení jsem podal na neznámého pachatele. Jelikož je věc v šetření orgánů činných v trestním řízení, nemohu zveřejňovat detaily podání TO, abych nenarušoval vyšetřování. Z veřejného zasedání zastupitelstva č. 7 ze dne 23.6.2015 pořídila obec zvukový záznam, který je veřejně dostupný na stránkách www.kosteclubolesova.eu; důležité pasáže pojednávající o okolnostech vzniku nájemní smlouvy na školní jídelnu a kuchyni jsou opatřeny titulky.“ (II. výrok). Současně soud prvního stupně uložil žalobci povinnost uhradit žalované na náhradě nákladů řízení částku 14 114,65 Kč k rukám jejího zástupce (III. výrok).

2. Soud prvního stupně takto rozhodl o dvou samostatně podaných žalobách na zveřejnění doplňující informace dle tiskového zákona, vedených původně pod sp. zn. 16 C 96/2018 a sp. zn. 5 C 267/2018, které byly spojeny ke společnému řízení pod sp. zn. 16 C 96/2018 usnesením soudu prvního stupně ze dne 31. 10. 2018, č. j. 16 C 96/2018-40.
3. Soud prvního stupně vyšel z toho, že žalovaná je vydavatelem předmětného periodika Kostka, že žalobce v minulém volebním období byl a v současném stále je zvoleným zastupitelem obce a že usnesením zastupitelstva obce byla stanovena pravidla vydávání periodika Kostka ohledně počtu znaků, které mohou být požadovány ke zveřejnění, a toto omezení bylo žalobcem splněno a nebylo překročeno. Texty předložené žalobcem ke zveřejnění v předmětném periodiku nebyly zveřejněny v úplné podobě, s čímž žalobce nesouhlasil, přičemž při svém postupu dodržel lhůty stanovené tiskovým zákonem pro žádost o uveřejnění doplňující informace i formu této žádosti, a poté, co žádosti nebylo ze strany žalované vyhověno, se v zákonem stanovené lhůtě obrátil s žalobou o zveřejnění doplňujících informací na soud.
4. Soud prvního stupně zdůraznil, že spor se vede především o to, jakým způsobem lze omezit právo zastupitele na publikaci v periodiku vydávaném danou obcí. Pro tyto účely uvedl, že v obou posuzovaných případech byly publikovány články žalobce, jež se zjevně týkají ve své podstatě dění obce, a vyjadřují dostatečně názor člena zastupitelstva, který není v souladu s názory vedení obce. Žalobci tak uveřejněným sdělením nebyla upřena jeho opoziční role a jeho právo upozornit prostřednictvím periodika na sporné body, ve kterých s vedením obce nesouhlasí. Soud prvního stupně poukázal na to, že povinnost vydavatele zveřejňovat názory zastupitelů obce není neohraňovaná a její hranice stanoví tiskový zákon v § 15 stanovením výjimek z povinnosti uveřejnit doplňující informace tehdy, jestliže uveřejněním navrženého textu by byl spáchán trestný čin nebo přestupek, uveřejnění navrženého textu by bylo v rozporu s dobrými mravy nebo napadené sdělení, popřípadě jeho napadená část, je citací sdělení třetí osoby určeného

pro veřejnost nebo jeho pravdivou interpretaci a jako takové bylo označeno nebo prezentováno. Soud prvního stupně uvedl, že uveřejněním odkazu na soukromé webové stránky by žalovaná prakticky rezignovala na svou zákonem danou povinnost kontroly zveřejňovaného obsahu. Poukázal na § 4a tiskového zákona s tím, že vydavatel má povinnost zveřejňovat pouze taková sdělení členů zastupitelstva, která se týkají územního samosprávného celku, a to, že žalovaná odmítla zveřejnit text týkající se odkazu na soukromé internetové stránky žalobce, je proto zákonem odůvodněným postupem. Vydavatel totiž nemůže mít přehled o tom, co je obsahem internetových stránek soukromého charakteru, a nikdo po něm nemůže požadovat, aby přebíral publikaci odkazu na webové stránky odpovědnost za jejich obsah, neboť tam může být zveřejňován obsah závadného charakteru (např. odkazy na extremistická hnutí či dětskou pornografii). Neobstojí přitom argument, že aktuálně tyto stránky závadné skutečnosti neobsahují, neboť změnit obsah stránek je možné během několika minut. Soud prvního stupně proto uzavřel, že odkaz na soukromé internetové stránky není zákonem předvídanou informací o územním samosprávném celku, a pokud žalobce uváděl, že je běžné odkazovat na listiny či články, zásadní odlišností od webových stránek je jistý předpoklad jejich stálosti. Přestože dal soud prvního stupně za pravdu žalobci v tom, že vypuštěním odkazu na webové stránky došlo k narušení kompaktnosti textu a obtížné vykladatelnosti textu jako takového, nedošlo dle názoru soudu prvního stupně k tak zásadnímu porušení práva žalobce dle § 4a tiskového zákona, aby bylo možno vyžadovat plnění prostřednictvím soudního rozhodnutí. Soud prvního stupně rovněž poukázal na to, že dle žalobce je podaná žaloba prostředkem politického boje, a měl proto za to, že takový postup je šikanózním zneužitím práva, nepoživajícím právní ochrany.

5. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal žalobce odvolání, kterým se domáhal jeho změny vyhověním oběma žalobám v plném rozsahu. Poukázal na skutečnost, že publikační povinnost vydavatele dle § 4a tiskového zákona je kategorická a pokud navrhované sdělení splňuje zákonné podmínky, vydavatel je publikovat bez dalšího musí. Zákonný požadavek na poskytnutí přiměřeného prostoru pro uveřejnění sdělení neumožňuje jiný výklad, než že jde výlučně o celkový rozsah sdělení, a v žádném případě nejde o obsah sdělení, do něhož bylo žalovanou v obou případech zasazeno. Ohledně soudem prvního stupně naznačených výluk ze zákonné publikační povinnosti žalované (typu možné podpory extremistických hnutí či dětské pornografie) žalobce poukázal na to, že jde o zcela nepodložené spekulace, které jako takové do soudního rozhodování vůbec nepatří. § 15 tiskového zákona jako výjimku z publikační činnosti stanoví skutečný a prokázaný rozpor s deliktními normami či dobrými mravy, a to navíc rozpor týkající se přímo navrženého sdělení. Žalobce nesouhlasil s tím, že by z jeho strany šlo o šikanózní zneužití práva a poukázal na skutečnost, že instituty sdělení zastupitele a dodatečné informace dle § 4a a § 11a tiskového zákona jsou aktuální právě při politických sporech mezi koalicí a opozicí, což je i důvodem, proč zákonodárce možnost takové žaloby v zákoně založil.
6. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Uvedla, že žalobce jako zastupitel žalované zneužil své právo zastupitele obce na přístup k tomu, aby v periodických vydávaných obcích mohl publikovat a zveřejňovat své názory týkající se dění v obci. Souhlasila s názorem soudu prvního stupně, že uveřejněním sdělením nebyla žalobci upřena jeho opoziční role a jeho právo upozornit prostřednictvím periodika na sporné body, ve kterých s vedením obce nesouhlasí. Předmětem sporu je toliko to, že žalovaná neuvedla soukromé internetové stránky žalobce, které by podle žalobce měly informovat o „skutečném“ dění v obci. Informace na soukromém internetovém portálu žalobce jsou však nepravdivé a mylné a nejsou podloženy jakýmkoli důkazy. To, že žalovaná neuvedla odkaz na tyto stránky, není porušením § 4a tiskového zákona. Ze strany žalobce jde o šikanózní výkon práva a žalobce zahlučuje obecní aparát neustálými dotazy a podněty. Je otázkou, zda je žalobce jako zastupitel přínosem pro obec.
7. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněným subjektem (§ 201 o.s.ř.), směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201,

§ 202 *a contr.* o.s.ř.), a bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), v souladu s ustanovením § 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř. přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení mu předcházející i nad rámec odvolacích důvodů, a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.

8. Dle § 4a zákona č. 46/2000 Sb., tiskového zákona, ve znění účinném od 1. 11. 2013, platí, že vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku je povinen poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku a poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku, týkající se tohoto územního samosprávného celku.
9. Dle důvodové zprávy k zákonu č. 305/2013 Sb., změně tiskového zákona, se v tomto ustanovení vzhledem ke specifčnosti periodických tiskovin územních samosprávných celků navrhuje stanovit povinnost vydavatele zajistit přiměřený prostor pro vyjádření různých politických názorů. Důvodem je obvyklá absence konkurenčních tiskovin a dalších sdělovacích prostředků na místní úrovni (monopolní postavení těchto periodik), jakož i to, že periodika územních samosprávných celků představují službu veřejnosti, realizovanou za veřejné prostředky, a musí tedy poskytovat kvalitní službu ve všech oblastech informací. Povinnost vydavatele poskytnout objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku stejně tak jako přiměřený prostor pro sdělení posilující názorovou pluralitu daného územního samosprávného celku, resp. jeho části má své meze a měla by být uplatňována přiměřeně. Je třeba respektovat **právo vydavatele na redakční úpravu jím vydávaného periodického tisku**. Stanovení těchto povinností neznamena automatické otisknutí celého sdělení, které požaduje uveřejnit člen zastupitelstva územního samosprávného celku. Toto ustanovení nastoluje rovnováhu mezi zájmem na posílení práva na vyjádření všech členů zastupitelstva, zejména zájmem na ochranu jejich práva projevu, a rolí vydavatele, který je zodpovědný za obsah periodického tisku. Požadavek na vyváženost obsahu a rovný přístup do veřejnoprávních médií stanovil již NSS ve svém rozsudku čj.Vol 15/2006-20: „Vyváženost a rovný přístup do veřejnoprávních médií nelze chápat mechanicky jako absolutní rovnost kandidujících subjektů, nýbrž pohledem tzv. odstupňované rovnosti. To znamená, že jednak musí každý kandidující subjekt dostat alespoň určitou minimální šanci ke své prezentaci tak, aby byl naplněn požadavek jejich plurality; nad tuto minimální úroveň musí být zastoupení kandidujících subjektů ve vysílání, zejména v pořadech zpravodajských či v publicistických debatách, přiměřeně jejich politickému a společenskému významu.“ Navrhované ustanovení vychází z principů obsažených v citovaném rozsudku a současně respektuje režim tiskového zákona, kdy za obsah periodika odpovídá vydavatel, a ten by tudíž měl přiměřený a vyvážený prostor nejprve zhodnotit. Cílem nově zaváděné povinnosti vydavatele periodického tisku územního samosprávného celku je odstranění diskriminace ve zveřejňování informací, posílení zájmu na poskytování vyvážených informací, zamezení zneužívání těchto periodik jednou politickou stranou nebo jiným uskupením majícím většinu v zastupitelstvu a následné **posílení názorové plurality ve veřejné diskuzi** v daném obvodu. Institut sdělení a doplňující informace tedy zajišťuje objektivitu a vyváženost periodického tisku územního samosprávného celku.
10. Jakkoli je tedy i dle důvodové zprávy právem vydavatele provádět redakční úpravy a člen zastupitelstva nemůže požadovat automaticky otisknutí celého sdělení, základní premisou, jež by zde měla být v rámci spravedlivé rovnováhy mezi kolidujícími zájmy respektována, je **nutnost** poskytnutí **přiměřeného prostoru** pro uveřejnění sdělení, obsahujícího názory člena zastupitelstva týkající se daného územního samosprávného celku. Požadavek přiměřenosti je zde kladen nejen na rozsah, nýbrž právě i na obsah publikovaného sdělení. Z obsahového hlediska je dle názoru odvolacího soudu neoddiskutovatelné, že určující optikou, jež zde musí pro dané účely být nastavena, je **nutnost zachování smyslu a celkového obsahového vyznění sdělení** zastupitele, týkajícího se územního samosprávného celku.

11. Po komparaci textů žalobcem žalované zaslaných a žalovanou návazně otištěných sdělení je přítom nucen odvolací soud v obou žalovaných případech konstatovat, že **redakčním zkrácením došlo k nepřehlédnutelné deformaci smyslu a celkového obsahového vyznění sdělení žalobce.**
12. V prvním případě žalobce jako člen zastupitelstva svým sdělením evidentně sledoval zájem na informování veřejnosti o existenci uvedených webových stránek, na nichž je polemicky informováno o dění v obci (viz i uváděné titulky příspěvků z posledního období). Učinil tak za situace, kdy ve sdělení sám deklaroval, že množství a charakter dokumentů na webu neumožňují příspěvky tam umístěné technicky a plnohodnotně publikovat právě v obecním zpravodaji. Takový smysl sdělení byl redakčním vypuštěním označení odkazovaných webových stránek zcela negován, neboť po redakčním zkrácení je publikovaný text příspěvku žalobce při vypuštění zdroje informací zcela neurčitý a nicneřikající (srov. zejména část textu zaslaného sdělení: „*Internetové stránky www.kostelecuholesova.eu informují o dění v obci Kostelec u Holešová.*“ vs. část textu otištěného sdělení: „*Informují o dění v obci Kostelec u Holešova.*“).
13. Ve druhém případě žalobce upozorňoval v souvislosti s tvrzenou ztrátou na pronájmu obecního majetku na zvukový záznam z veřejného zasedání zastupitelstva, veřejně dostupný na předmětných webových stránkách žalobce, s tím, že dle něj důležité pasáže jsou opatřeny titulky. Žalovaná však vypuštěním zmínky o zdroji informací opět zcela deformovala smysl a celkové obsahové vyznění článku, z něhož nelze zdroj informací, na němž je záznam zasedání zastupitelstva opatřený titulky žalobce, čtenářem vůbec dohledat.
14. Ostatně i soud prvního stupně dal za pravdu žalobci v tom, že vypuštěním uvedení webových stránek žalobce došlo k narušení kompaktnosti textu a obtížné vykladatelnosti textu jako takového. Pokud pak soud prvního stupně i za takové situace dovodil, že nedošlo k zásadnímu porušení práva žalobce stanoveného v § 4a tiskového zákona, nemůže odvolací soud s tímto závěrem souhlasit. V důsledku deformace smyslu a celkového obsahového vyznění uveřejněného sdělení žalobce totiž došlo k naplnění hypotézy § 11a odst. 1 písm. c) tiskového zákona, neboť žalobce má za takového stavu opodstatněně za to, že vydavatel mu neposkytl přiměřený prostor podle § 4a. Nutno zde poukázat i na důvodovou zprávu deklarovaný cíl existence § 4a tiskového zákona, jímž je právě posílení názorové plurality ve veřejné diskusi v daném obvodu.
15. Žalobci tak vzniklo právo na uveřejnění doplňující informace ve smyslu § 11a odst. 1 písm. c) tiskového zákona, přičemž písemná žádost o uveřejnění doplňující informace byla doručena vydavateli včas ve lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy deformované sdělení žalobce bylo uveřejněno [§ 15a odst. 2 písm. c) tiskového zákona], což bylo mezi účastníky nesporné. Právě tak bylo nesporné, že žaloba byla podána soudu včas ve lhůtě do 15 dnů po uplynutí lhůty pro uveřejnění doplňující informace dle § 14 odst. 2 ve spojení s § 15a odst. 3 tiskového zákona.
16. Odvolací soud se dále zaměřil na zkoumání otázky, zda povinnosti žalované zveřejnit doplňující informaci žalobce případně nebrání vylukový důvod předvídaný tiskovým zákonem. Jde-li o vyluky z povinnosti uveřejnit doplňující informace, pak z § 15a odst. 3 tiskového zákona obecně vyplývá, že zde nelze vůbec použít vylukové důvody dle § 15 odst. 1 písm. c) a § 15 odst. 2 a 3. V úvahu tak obecně přichází toliko vylukové důvody dle § 15 odst. 1 písm. a), tedy že uveřejněním navrženého textu by byl spáchán trestný čin nebo přestupek, a dle § 15 odst. 1 písm. b), tedy že uveřejnění navrženého textu by bylo v rozporu s dobrými mravy.
17. V posuzovaném případě jsou veškeré úvahy soudu prvního stupně ve vztahu k vylukovým důvodům z povinnosti uveřejnit doplňující informace ryze spekulativní a nepodložené zjištěným skutkovým stavem. Soud prvního stupně zjevně nepochopil podstatu důvodů, pro které žalovaná k redakčnímu krácení textu v rámci vlastního tvrzení přistoupila.

18. Důvody, jež žalovanou ke zkrácení sdělení žalobce vedly, vůbec nespočívaly dle vlastního tvrzení žalované v tom, že by snad odkazem na webové stránky žalobce měl být spáchán trestný čin či přestupek nebo že by uvedení odkazu na webové stránky bylo v rozporu s dobrými mravy. Obrana žalované jednoznačně spočívala v tom, že dle názoru žalované nejsou internetové stránky žalobce objektivní a na občany obce mohou působit negativně. Žalovaná uvedla, že žalobce se několikrát na těchto stránkách vyjádřil velmi kritickým způsobem vůči starostovi a zastupitelům, navíc v úrovni obviňování z protiprávního jednání bez jakýchkoli důkazů. Uváděl na nich nepravdivé a citlivé údaje, že dochází ke zpronevěře s finančními prostředky obce a k dalšímu protiprávnímu jednání, aniž by měl tyto hypotézy podloženy relevantními důkazními prostředky. Záměrně tak na těchto stránkách očeřňoval zastupitelstvo obce. Žalobce v nedávné době podal na vedení žalované trestní oznámení pro údajnou majetkovou trestnou činnost, podal velké množství žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím a podněty na kontrolní orgány k prověření veškerého možného hospodaření obce a aktivit obce. Usnesením zastupitelstva č. 9/11Z/016 ze dne 14. 4. 2016 bylo konstatováno, že se obec distancuje od soukromých internetových stránek žalobce, neboť na stránkách jsou obsaženy i subjektivní názory a komentáře, obsahující zkreslené informace, které negativně ovlivňují vztahy mezi občany obce a vytváří zkreslený negativní obraz obce navenek. Zastupitelstvo vyzvalo žalobce, aby na svých stránkách přestal zveřejňovat články s nepravdivými a zkreslujícími informacemi, které záměrně vyvolávají atmosféru konfrontace.
19. Takové zdůvodnění žalované ovšem nelze pod výlukové důvody dle § 15 odst. 1 písm. a), b) tiskového zákona podřadit, což ostatně ani sama žalovaná nečinila. Předmětné výlukové důvody jsou výjimkami z obecné povinnosti ke zveřejnění, a nutno je proto vykládat restriktivně. Nelze zde přehlížet, že žalobce je opozičním komunálním politikem, přičemž opoziční politici patří s ohledem na význam, který v pluralitní demokracii plní, mezi **privilegované mluvčí s širokou ochranou svobody projevu** (srov. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věcech *Castells proti Španělsku* ze dne 23. 4. 1992, stížnost č. 11798/85, *Incal proti Turecku* ze dne 9. 6. 1998, stížnost č. 22678/93, dále náleží Ústavního soudu ze dne 19. 1. 2016, sp. zn. I. ÚS 750/15, odst. 28, či *Jäger, P., Molek, P.* Svoboda projevu. Demokracie, rovnost a svoboda slova. Praha: Auditorium, 2007, s. 114-115). Smyslem tohoto soudního řízení vůbec není posouzení otázky, zda jsou na odkazovaných stránkách případně žalobcem uváděny nepravdivé či zkreslené informace o ostatních lokálních politicích, neboť takové **posouzení je primárně vyhrazeno příjemcům těchto informací** (čtenářům či divákům) a dojde-li k nezákonnosti, za níž by nesl žalobce právní odpovědnost, existují postupy a orgány k řešení povolané. Je zejména na veřejnosti a nikoli na soudech, aby zaujala stanovisko k projevům žalobce týkajícím se otázek veřejného zájmu. Je totiž věcí příjemců informací (čtenářů, diváků), aby si o aktérech veřejné diskuse sami učinili obrázek, a to jak na základě formy, tak obsahu jimi prezentovaných názorů. Je-li kritizovanou osobou osoba veřejně činná, je minimalizace zásahu veřejné moci do svobodné debaty zdůvodněna snazší možností na jakoukoli kritiku reagovat. Jak k tomuto aspektu uvedl Ústavní soud, "mocenský zásah státu do svobody projevu za účelem ochrany dobrého jména jiných občanů by měl přijít subsidiárně, tedy pouze tehdy, pokud nelze škodu napravit jinak. Škodu lze napravit jinak než zásahem státu, např. užitím přípustných možností k oponování kontroverzním a zavádějícím názorům. Tak lze často minimalizovat škodlivý následek sporných výroků mnohem efektivněji než cestou soudního řízení (srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 367/03, náleží Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. IV. 1511/13, či usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2014, sp. zn. I. ÚS 2246/12).
20. Ostatně žalovaná obec byla k vlastnímu dotazu seznámena s velmi obdobnou úvahou Krajského úřadu Zlínského kraje, obsaženou ve sdělení ze dne 31. 1. 2018, č. j. KUZL 7985/2018 (s odkazem na rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 15. 3. 2016, sp. zn. 28 C 102/2015), dle níž také na doplňující informaci je třeba vztáhnout názor, dle kterého i na lokální úrovni není možné,

aby nepohodlné příspěvky zastupitelů byly odmítány a vydavatel je povinen uveřejňovat alternativní názory, včetně kontroverzí a emocionality.

21. Chápal-li soud prvního stupně žalobu jako prostředek politického boje, je plně přiléhavý odvolací argument žalobce, že instituty sdělení zastupitele a dodatečné informace dle § 4a a § 11a tiskového zákona jsou aktuální právě při politických sporech mezi koalicí a opozicí a **toto pozadí je nikoli překážkou, nýbrž naopak samotným důvodem** toho, proč tiskový zákon možnost žaloby na uveřejnění doplňující informace v § 14 ve spojení s § 15a odst. 3 založil.
22. Nelze tedy tolerovat, aby obec *a priori* bránila posílení názorové plurality ve veřejné diskusi deformací smyslu a celkového vyznění posuzovaného sdělení opozičního zastupitele, a je pak zejména na veřejnosti a nikoli na soudech, aby zaujala stanovisko k vznikajícím střetům mezi opozičním zastupitelem a koalicí.
23. Žalobce má za této situace na uveřejnění doplňující informace dle § 11a tiskového zákona v obou případech právo.
24. Odvolací soud ve vztahu k žalobcem uplatněnému návrhu znění doplňující informace, jež má být uveřejněna (§ 15a odst. 1 tiskového zákona), zvažoval i to, zda lze za situace, kdy došlo ke krácení původních textů článků žalobce žalovanou, umožnit, aby spolu s částí textu sdělení původně nepublikovanou byla opětovně zveřejněna i část textu již publikovaná. Odvolací soud zde dospěl k jednoznačně kladné odpovědi, tedy že se v rámci institutu doplňující informace nelze omezit jen na pouhé mechanické a izolované zveřejnění dříve nepublikované části textu, neboť takto rozdrobený a vyseparovaný izolovaný text by bez nezbytného zakotvení do celého textu článku nedával dostatečný smysl. Opačný přístup odvolacího soudu, v němž by bylo formálně bazírováno na tom, že dodatečné sdělení se může týkat jen dříve nepublikované části textu a nikoli části textu již publikované, by ve svém důsledku vedl k faktickému vyprázdnění tohoto institutu, neboť pro obec obsahově nepohodlné texty by svým rozdrobením i přes úspěch žaloby zcela ztrácely svou srozumitelnost pro jejich čtenáře. Takový striktně formální přístup by pak zcela jistě nemohl naplnit cíl předmětné právní úpravy, kterým je i dle důvodové zprávy posílení názorové plurality ve veřejné diskusi.
25. Se zřetelem k uvedenému proto odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně v zamítavých výrocích změnil a žalobám vyhověl (§ 220 odst. 1 o.s.ř.).
26. Protože došlo ke změně rozhodnutí soudu prvního stupně, odvolací soud rozhodl také o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně dle § 224 odst. 2 o.s.ř. Odvolací soud vycházel při určení tarifní hodnoty sporu z § 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „AT“) a nikoli jako soud prvního stupně z § 9 odst. 3 písm. d) AT, neboť se v daném řízení nejedná o spor z titulu ochrany osobnosti ani o spor ve věci ochrany proti uveřejňování informací. Aplikace § 9 odst. 3 písm. d) AT tak není na řízení o uveřejnění doplňující informace dle tiskového zákona možná, neboť (oproti jiným institutům tiskového zákona v podobě práva na odpověď dle § 10 a dodatečného sdělení dle § 11 tiskového zákona) se zde z podstaty věci nejedná o ochranu proti uveřejňování informací, ale naopak proti jejich nezveřejnění. Dále nutno ze systematického hlediska a celkové koncepce § 9 odst. 3 písm. d) AT poukázat na zřetelný rozdíl v povaze institutů dle tiskového zákona, neboť zatímco instituty práva na odpověď a práva na dodatečné sdělení mají velmi blízko k ochraně osobnostních práv (což ostatně stvrzuje i komplementarita ochrany obsažená v § 10 odst. 5 a § 11 odst. 3 tiskového zákona, dle které ustanovení občanského zákoníku o ochraně osobnosti zůstávají těmito instituty nedotčena), posuzovaný institut doplňující informace se svou povahou ochrany osobnostních práv netýká. Není proto ani ze systematického a koncepčního hlediska důvodu podřazovat jej pod zvláštní úpravu § 9 odst. 3 písm. d) AT.

27. Odvolací soud o nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodl dle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. na základě zásady úspěchu ve věci tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 o.s.ř.) na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 26 595,99 Kč, sestávající z:
- odměny právního zástupce určené dle AT, ve výši 6 000 Kč, kdy za tarifní hodnotu je dle § 9 odst. 1 AT považována částka 10 000 Kč a sazba za jeden úkon právní služby činí dle § 7 bodu 4 AT částku 1 500 Kč, tj. 4 úkony právní služby á 1 500 Kč (2x převzetí a příprava zastoupení, žaloba ze dne 11. 7. 2018 a žaloba ze dne 9. 10. 2018),
  - odměny právního zástupce určené dle AT, ve výši 5 700 Kč, kdy za tarifní hodnotu je dle § 9 odst. 1 AT ve spojení s ust. § 12 odst. 3 AT považována částka 20 000 Kč a sazba za jeden úkon právní služby činí dle § 7 bodu 5 AT částku 1 900 Kč, tj. 3 úkony právní služby á 1 500 Kč (účast u soudního jednání dne 7. 11. 2018 nepřesahující 2 hodiny, odvolání ze dne 6. 12. 2018 a účast na jednání odvolacího soudu dne 31. 7. 2019 nepřesahující 2 hodiny),
  - 7 režijních paušálů á 300 Kč (§ 13 odst. 3 AT), tj. celkem 2 100 Kč,
  - náhrady hotových výdajů spočívající v cestovním zástupce žalobce na jednání konané dne 7. 11. 2018 (§ 13 odst. 4 AT ve spojení s § 157 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) určené dle vyhl. č. 463/2017 Sb., tj. 102 km (cesta Olomouc, Horní nám. 265/7 – Kroměříž, Soudní 1279/11 a zpět), při náhradě za 1 km jízdy á 4 Kč, při udávané spotřebě 5/3,8/4,2 l na 100 km a ceně za 1 l motorové nafty 29,80 Kč, tj. částky ve výši 539,71 Kč,
  - náhrady hotových výdajů spočívající v cestovním zástupce žalobce na jednání konané dne 31. 7. 2019 (§ 13 odst. 4 AT ve spojení s § 157 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) určené dle vyhl. č. 333/2018 Sb., tj. 164 km (cesta Olomouc, Horní nám. 265/7 – Brno, Rooseveltova 16 a zpět), při náhradě za 1 km jízdy á 4,10 Kč, při udávané spotřebě 5/3,8/4,2 l na 100 km a ceně za 1 l motorové nafty 33,60 Kč, tj. částky ve výši 911,18 Kč,
  - náhrady za čas zmeškaný zástupcem žalobce cestou k soudním jednáním a zpět ve výši 800 Kč, tj. 8 půlhodiny po 100 Kč (dle § 14 odst. 3 AT),
  - náhrady za daň z přidané hodnoty v částce 3 370,70 Kč, když zástupce žalobce je plátcem DPH,
  - uhrazených soudních poplatků za žaloby (před spojením řízení) a odvolání (3x 2 000 Kč), tj. celkem 6 000 Kč,
  - náhrady hotových výdajů spočívající v cestovním žalobce na jednání konané dne 31. 7. 2019 (§ 157 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) určené dle vyhl. č. 333/2018 Sb., tj. 169,6 km (cesta Kostelec u Holešova, Kostelec u Holešova 73 – Brno, Rooseveltova 16 a zpět), při náhradě za 1 km jízdy á 4,10 Kč, při udávané spotřebě 11,2/6,3/8,1 l na 100 km a ceně za 1 l 95 oktanového benzínu 33,10 Kč, tj. částky ve výši 1 174,40 Kč.
28. Odvolací soud nepřiznal žalobci náhradu nákladů řízení za vyjádření ze dne 5. 11. 2018 a 29. 7. 2019, neboť je považuje za neúčelná. Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl soudem vyzván k vyjádření (podání žalovaného mu byla zaslána pouze na vědomí) a byla předem daná data jednání (7. 11. 2018 a 31. 7. 2019), přičemž žalobce zaslal vyjádření soudu vždy dva dny před nařízeným jednáním, má odvolací soud tato vyjádření za nadbytečná.
29. Odvolací soud nepřiznal dále žalobci náhradu hotových výdajů spočívajících v cestovním k nahlížení do spisu, neboť nahlížení do spisu je právem žalobce a nikoliv jeho povinností. Rozhodl-li se žalobce týden před nařízeným jednáním nahlížet do spisu, a to za situace, kdy všechna podání protistrany měl k dispozici zástupce žalobce, nelze toto jeho jednání dávat k tíži žalované a žalobce si vzniklé náklady musí nést ze svého.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **je** dovolání přípustné za předpokladu, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Nesplní-li povinná uložené povinnosti dobrovolně, lze se domáhat výkonu (exekuce) rozhodnutí.

Brno 31. července 2019

JUDr. Kateřina Čuhelová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu